

zbog svojeg rodoljublja, a neki su još živi. Valja istaknuti da je bilo različitih mišljenja, pa i osporavanja, ali treba cijeniti uloženi trud i pokušaj da se otkrije prava istina o sudbinama proganjanih hrvatskih prirodoslovaca i iznese na javu.

Završni je komentar održao gospodin Dionis Sunko. On je vrlo nadahnuo govorio o fenomenu hrvatskoga prirodoslovca i njegovu otporu nasilju i jednoulju u našoj domovini kroz našu nimalo laku povijest. Također je istaknuo činjenicu, koju bi valjalo dobro razmotriti, a to je da je na skupu bilo razmjerno vrlo malo mladih istraživača. Jedan je mogući uzrok tomu što je istodobno održan skup hrvatskih biokemičara, pa je vjerojatno velik broj kemičara, biokemičara, molekularnih biologa i inih mladih istraživača bio na tom skupu. To i nije čudno, jer se mladi ljudi radije odlučuju za suvremeni svijet nego za svijet prošlosti. Da bi se cijenila prošlost, potrebna je određena zrelost, koja se stječe samo s godinama.

Predsjedavajući (gospoda Marijan Bošnjak, Krešimir Humski, Vladimir Čepulić i Nikola Juretić) odlično su obavili svoju dužnost pazeći da se predavači (gospoda Draško Šerman, August Janeković, Dragutin Skoko, Vladimir Dugački, Nenad Trinajstić, Vladimir Devidé, Marko Tarle, Ivo Trinajstić, Alojz Getliher, Josip Balabanić, Vladimir Muljević, Radovan Domac, Mladen Rac i gospođa Kristina Gamiršek Šnidaršić) drže vremena određena za predavanje i da se diskusije ne izrode kada je bilo govora o osjetljivim temama. Na predavanjima je bilo nazočno, po slobodnoj procjeni, oko 100 slušatelja, a na samome otvaranju vjerojatno više od 150 slušatelja.

NENAD TRINAJSTIĆ

PRIKAZ MEĐUNARODNOGA GEOGRAFSKOG SKUPA »HRVATSKA – NOVA EUROPSKA DRŽAVA«

Na početku 1992. međunarodnim priznanjem Hrvatske ostvarena je tisućljetna težnja hrvatskoga naroda za slobodom i suverenom državom. Međutim, put do slobode zna biti i te kako krvav i trnovit. Velikosrpskom agresijom Hrvatska je pretrpjela znatne ljudske gubitke i materijalna razaranja, a dio njezina državnog teritorija i danas nadziru zaštitne snage UN.

Sve je to utjecalo na odgodu cjelovitoga konstituiranja državnog poretka i ustroja, a rat u susjednoj Bosni i Hercegovini također se odražava na međunarodni položaj i stabilnost Hrvatske. I u tim teškim trenucima za našu državu, pa i nas osobno, svjesni smo činjenice da je Hrvatska jedan od »europskih fragmenata«, kako se izrazio jedan od sudionika skupa, i neraskidiv dio srednje Europe. Uvažavajući tu činjenicu, hrvatski su geografi dosadašnjom djelatnošću, koja se ogleda u izdavanju posebnih knjiga i publikacija te u sudjelovanju na nizu znanstvenih i javnih skupova te tribina u zemlji i inozemstvu, uvelike pomogli Hrvatskoj.

Međunarodni geografski skup »Hrvatska – nova europska država«, održan 22–25. rujna 1993. u Zagrebu i Čakovcu, također je jedan od niza važnih čimbenika promidžbe hrvatske državnosti. Iako je jeka srpskih projektila ispaljenih početkom rujna na zagrebačku okolicu pokolebala dio najavljenih inozemnih sudionika u dolasku na skup, odaziv je ipak bio više nego zadovoljavajući.

Akademik Dalibor Brozović, glavni ravnatelj Leksikografskoga zavoda »Miroslav Krleža«, suorganizatora i domaćina službenoga dijela skupa, zaželio je dobrodošlicu i plodan rad geografima iz Hrvatske, Slovenije, Mađarske, Austrije, Njemačke, Češke, Francuske i Velike Britanije. Skup je pozdravio i Žarko Domljan, predsjednik Odbora za vanjsku politiku Sabora te član Ravnateljstva Leksikografskog zavoda.

Tijekom službenoga dijela skupa u Zagrebu i Čakovcu, pa i u raspravama prije i nakon skupa, hrvatski su geografi podsjetili goste na uzroke i upozorili ih na posljedice agresije na Hrvatsku. Inozemni geografi govorili su pak o hrvatskoj geografskoj zbilji te pojedinim aspektima odnosa Hrvatske sa susjednim zemljama.

Program skupa ocijenjen je nadasve iscrpnim i sveobuhvatnim. Podijeljen je u četiri tematske cjeline, od kojih se prva odnosi na geopolitički položaj Hrvatske, njezin politogenetski razvoj, granična i teritorijalna pitanja (na kopnu i moru), te međunarodni položaj. Bit su druge i treće tematske cjeline demografski i drugi unutrašnji problemi nove hrvatske države te njezino gospodarsko prestrukturiranje. Četvrta cjelina obuhvatila je odnose Hrvatske sa susjednim državama.

Leksikografski zavod bio je domaćin prvoga radnog dana skupa. Cjelodnevni program održan je u zavodskoj dvorani. Boravak uglednih inozemnih geografa iskorišten je i za radne kontakte s uredništvom »Atlasa Europe«. Dogovorena je svestrana suradnja u okviru toga zavodskog projekta.

Svjesni činjenice da kao dio europskih političko-geografskih i ekonomskih tijekova svoja iskustva, dileme i mišljenja moramo raspraviti i razmijeniti s kolegama iz susjednih i ostalih europskih zemalja, smatramo ovaj znanstveni skup vrlo uspješnim u razvoju hrvatske geografije, napose u Zavodu, te u promicanju međunarodnoga ugleda Republike Hrvatske.

Popis sudionika skupa s naslovima priopćenja

1. Velimir ROGIĆ (Hrvatska): Hrvatska – geopolitički retrospekt
2. Michel FOUCHER (Francuska): Hrvatska – nova geografija europskog kontinenta
3. Othmar Nikola HABERL (Njemačka): Njemačka, bivša Jugoslavija, Hrvatska – bilateralni odnosi i povijesni prijelomi
4. Gerald BLAKE (Velika Britanija): Hrvatska – maritimno nasljeđe
5. Karoly KOCSIS (Mađarska): Promjene hrvatskog narodnosnog područja u zadnjih pola milenija
6. Stanko ŽULJIĆ (Hrvatska): Suvremena demografska struktura Hrvatske
7. Jaroslav VENCALEK (Češka): Češka i slovačka manjina u hrvatskom i srpskom panonskom prostoru
8. Ivan CRKVENČIĆ (Hrvatska): Krizna područja u Hrvatskoj
9. Andreas HEILBORN (Njemačka): Istra – regionalna modernizacija i regionalni egoizam: mogućnosti i problemi u budućoj Europi regija
10. Zvonimir BALETIĆ (Hrvatska): Modeli pretvorbe hrvatskog gospodarstva u postkomunističko doba
11. Dragutin FELETAR i Zoran STIPERSKI (Hrvatska): Prestrukturiranje hrvatske industrije u novim uvjetima
12. Adolf MALIĆ i Dražen TOPOLNIK (Hrvatska): Hrvatska i europski prometni tokovi
13. Josip BOŽIČEVIĆ (Hrvatska): Prometni problemi Hrvatske nastali agresijom
14. Peter JORDAN (Austrija): Odnosi između narodnosnih područja i funkcionalnih regija Hrvatske i Bosne i Hercegovine
15. Mladen KLEMENČIĆ (Hrvatska): Četiri teze o Hrvatskoj i Bosni
16. Borut BELEC (Slovenija): Neke karakteristike u odnosima vlasništva nad zemljom i zapošljavanja između Slovenije i Hrvatske u pograničnom području sjeverozapadne Slovenije
17. Ernő CSÁTI (Mađarska): Hrvatska i Mađarska – konvergencija i divergencija

ŽELJKA RICHTER